

Komunitní ošetřovatelství zaměřené na zdraví v zaměstnanců

2018

Hana Pinkavová

Literatura:

- ▶ Hanzlíková, A.: *Komunitné ošetrovatelstvo. Martin: Osveta, 2007, s.226 - 237*

ISBN 80-8063-213-8

cíl:

- ▶ Definovat KOM zaměstnanců
- ▶ Vymezit roli OSE při udržování zdraví
- ▶ Popsat ohrožení v pracovním procesu
- ▶ Epidemiologický model interakce práce a zdraví

Role KO při ochraně zdraví

- ▶ 1985 - rozvoj průmyslu- zaměření na ochranu zdraví
- ▶ Ochrana zdraví, prevence nemocí, navrácení porušených funkcí pracující populace
- ▶ American Association of Occupational Health Nurses (AAOHN 1988)

Úkol:

- ▶ Statistika zaměstnanosti populace
- ▶ Obsazenost podniků
- ▶ Charakteristika pracovních zdrojů
- ▶ Změny v ekonomice a legislativě
- ▶ Prodloužit kvalitní život pracujících
- ▶ Ochrana zdraví pracujících

Úloha sestry:

- ▶ Řídí služby směřující ke zlepšení zdraví zaměstnanců
- ▶ Pracují v managementu ve službách
- ▶ Posuzují znaky zdraví a ochranné podmínky zdraví v prevenci úrazů a nemocí
- ▶ Zlepšení pracovních podmínek
- ▶ Provádějí výkony zaměřené na specifické potřeby pro zdraví zaměstnanců
- ▶ Přebírají ošetrovatelskou autoritu a odpovědnost při postavení OSE v

organizaci

Podporují pracovní vztahy s jinými komunitami, agenturami

Cíle OSE

1. Napomáhat bezpečnosti při práci, chránit ho před zdravotními riziky
2. Podporovat bezpečné a zdravé prostředí
3. Ulehčovat úsilí zaměstnanců a jejich rodin při uspokojování zdravotních potřeb
4. Podporovat edukaci a výzkum

Ochrana zdraví pracujících populace:

- ▶ Prevence nemocí a úrazů
- ▶ Vykonávání odhadu nástupu do práce z hlediska perspektivy zaměstnanců
- ▶ Uskutečňovat periodický screening
- ▶ Testování a monitorování pracovního prostředí z hlediska zdravotního hlediska
- ▶ Poskytování PPP a léčebných úkonů
- ▶ Plánování ochrany zdraví v zaměstnání a jeho efektivnosti

Rogersová - 5. funkčních rolí

- ▶ 1. Klinická sestra
- ▶ 2. Administrátorka
- ▶ 3. Edukátorka
- ▶ 4. Výzkumnice
- ▶ 5. Konzultantka - odbornice

Rizika ohrožující pracující

- ▶ Stresory - příčina nemocí z povolání a poranění
- ▶ 1. chemické (tekutiny, plyny,prach , částice,kouř, smog,mlha, pára
- ▶ 2. fyzikální: elektromagnetická, ionizační radiace,hluk, tlak,vibrace, teplo,chlad
- ▶ 3.biologické stresory: monotónnost, únava,nuda, stres,vlivy prostředí

Nová ohrožení:

- ▶ Globalizace ekonomiky a volného trhu
- ▶ Vznik multinacionálních společností
- ▶ Aktuální ohrožení bezpečnosti práce
- ▶ Kulturní, etnické a rasové problémy

Model podle Clarkové (1996)

- ▶ Odhad problému
  - ▶ Dg.
  - ▶ Plánování
  - ▶ Implementace
-
- ▶ Úroveň prevence (P,S, T)
  - ▶ Epidemiologická perspektiva (biologie, prostředí, životní styl, zdravotnický systém, závislost mezi zdravím a nemocí

1. Biologické faktory

- ▶ **Dozrávání a věk** (specifické rozdíly, sex nemoci, CA, náchylnost k úrazům..., důchodový věk- síla, kostra, smyslové vady)
- ▶ **Genetické dispozice** (pohlaví, rasa, úrazy, nemoci - multirasová komunita)
- ▶ **VF:** pracovní choroby dých, poranění kostí, svalů, úrazy, novotvary, poruchy reprodukce, neurotoxická poškození, poruchy sluchu - hluk, kožní choroby, psychologické, PC

2. Prostředí

- ▶ **Fyzikální** (chemické, fyzikální, elektromagnetické, tepelné, zvedání břemen, nepohodlná poloha, používání toxických látek a kovů, ostré vibrující přístroje - posouzení ohrožení na zdravotním stavu zaměstnanců
- ▶ **Psychologické**
- ▶ **Sociální**

Psychologické prostředí:

- ▶ Změna vztahu ke zdravotníkům
- ▶ Zvýšená absence (pondělí, pátek, den po výplatě
- ▶ Výskyt malých nehod
- ▶ Únava, slabost, pokles energie
- ▶ Neočekávané snížení hmotnosti
- ▶ Zvýšení krevního tlaku
- ▶ Častý výskyt nemocí stresového původu(žaludek, bolest hlavy, těžce definované choroby)
- ▶ Krví podlité, zakalené oči
- ▶ Petechie ve tváři - kolem nosu
- ▶ Identifikovat zdroje stresu

Sociální:

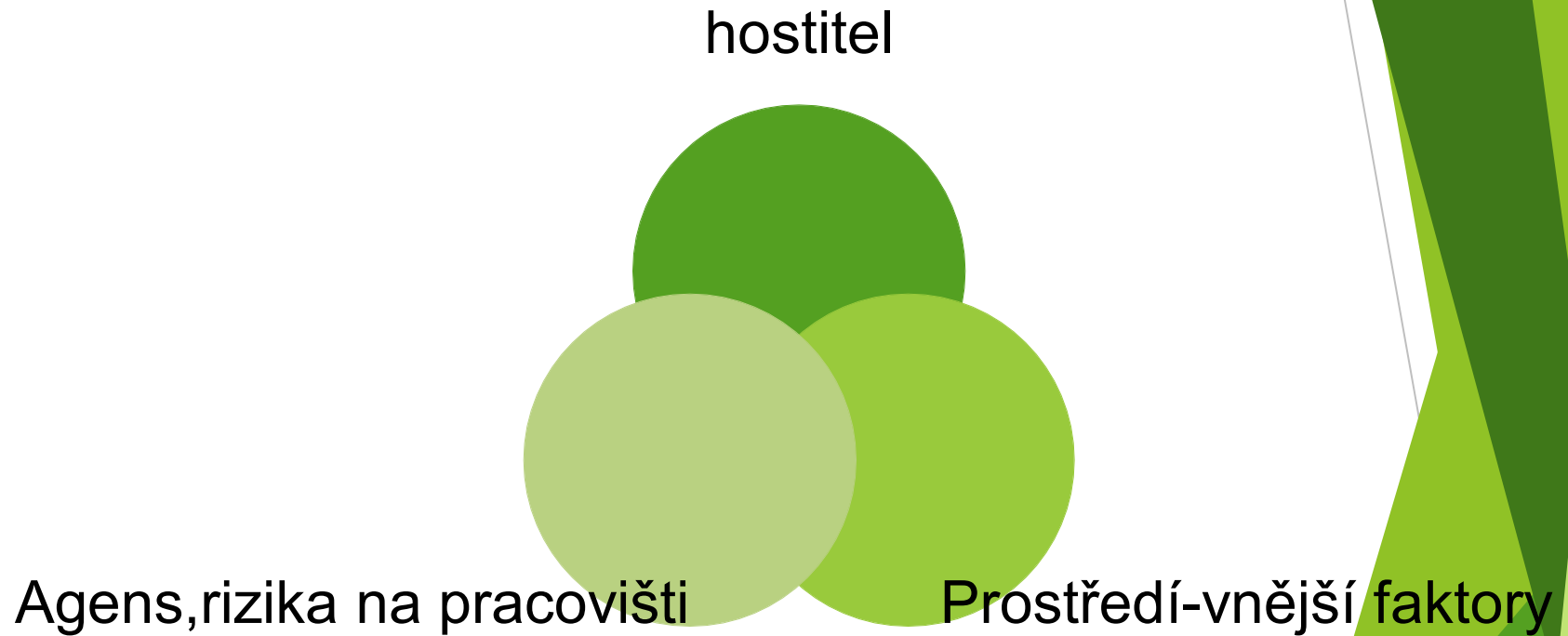
- ▶ Působení plus, minus
- ▶ Vztahy týkající se životního stylu
- ▶ Dodržování zásad upevňující zdraví, způsob řízení
- ▶ Sociální jistoty
- ▶ Právní normy
- ▶ Dodržování provozních opatření
- ▶ Konzumace vhodných nápojů a potravin
- ▶ Odpočinek, cvičení
- ▶ Využívání bezpečnostních opatření (pomůcky)
- ▶ Předcházení zhoršenému stavu zaměstnanců

Zdravotní péče:

- ▶ Zabezpečení externím a interním systémem
- ▶ Externí (mimo- zaměstnanci v široké komunitě - pojištění,
- ▶ Interní- přímo na pracovišti zahrnuje:
  - ▶ - program toxických látek
  - ▶ - zdravotní politika na pracovišti
- ▶ Specifický program ochrany zdraví (limitace hospital)
- ▶ Sdružený program různých potřeb pracujících- výskyt určitých chorob
- ▶ Zaměření na zlepšení pracovního prostředí

Vztah práce a zdraví

Plánování péče na pracovišti:

Primární prevence:

1. *Ochrana zdraví* (výchova, výživa, odpočinek, cvičení, prenatalní péče)
2. *Prevence nemocí* (imunizace, odstranění rizikových faktorů, redukce a kontrola stresu)
3. *Prevence úrazů* (edukace bezpečnosti, ochranné pomůcky, riziková pracoviště, tělesné mechanismy, eliminace rizik)

Sekundární:

1. *Screening* (předzaměstnanecký, periodický, prostředí)
2. *Léčení problémů* (fyzické náhlé události, psychologické události, zaměstnanecké pohromy)

Terciární:

1. *Prevence šíření chorob*
2. *Prevence opětovného šíření*
3. *Prevence komplikací*

Péče o zdraví v ČR

- ▶ Obor klinické pracovní lékařství a klinické toxikologie
- ▶ Ambulance primárního lékaře pro závody v podnicích, poliklinikách (III a IV katedorie)
- ▶ Zákoník práce (5. část) Bezpečnost a ochrana zdraví při práci - péče o zdraví zaměstnanců

Kapitoly:

- ▶ Předcházení ohrožení života a zdraví při práci
- ▶ Povinnosti zaměstnavatele, Práva a povinnosti zaměstnance
- ▶ Účast zaměstnanců na řešení otázek bezpečnosti a ochrany zdraví